

Single Digital Gateway Annex 2

**Handreiking: Voorzet criteria voor
inschaling gemeentelijke producten
(procedures) naar ‘interne markt’ of
‘lokale markt’**

Versie 1 | september 2023

Inleiding

De Europese Unie wil dat burgers en ondernemers makkelijk betrouwbare informatie kunnen vinden over overheidsdiensten, producten en -procedures in alle lidstaten. De Single Digital Gateway-verordening (SDG) maakt dit mogelijk. Europese burgers en ondernemers krijgen via het portaal (gateway) [Youreurope](#) toegang tot digitale overheidsdienstverlening in de Europese Unie. De verordening is rechtstreeks geldend, wat betekent dat gemeenten zelf verantwoordelijk zijn om aan de verordening te voldoen.

De SDG-verordening bestaat uit drie onderdelen:

1. Gemeenten moeten [online informatie verstrekken](#) over diensten die relevant zijn voor grensoverstijgende activiteiten. Deze informatie moet aan bepaalde kwaliteitseisen voldoen en moet worden aangeboden in het Nederlands en Engels (Annex I). Hiervoor is in 2022 de centrale SDG invoervoorziening gebouwd.
 - Een gemeente voldoet aan Annex 1 als alle SDG-producten die in de centrale SDG-invoervoorziening staan, zijn aangevuld met gemeentespecifieke informatie.
2. Gemeenten moeten relevante [procedures](#) digitaal toegankelijk maken (Annex 2)
3. Informatie van [hulp -en ondersteuningsdiensten](#) moeten via Youreurope worden ontsloten. (Annex 3)

SDG Annex 2

Interne of lokale markt

De SDG-verordening schrijft voor dat gemeenten ervoor moeten zorgen dat EU-burgers en ondernemers in alle lidstaten relevante administratieve procedures digitaal kunnen doorlopen. De verordening gaat uit van het principe van non-discriminatie. Iedereen moet op gelijke wijze een product of dienst kunnen afnemen, ongeacht of je in het land zelf verblijft of in een andere lidstaat.

De verordening maakt een onderscheid tussen de **interne markt (Europese Unie)** en de **lokale markt (Nederland)**. Artikel 13 bepaalt dat alle procedures die op nationaal niveau digitaal toegankelijk zijn, ook voor EU-burgers en ondernemers digitaal toegankelijk gemaakt moeten worden. In **artikel 20 wordt een uitzondering gemaakt: producten die behoren tot de 'lokale dienstverlening' vallen niet onder de reikwijdte van de SDG-verordening**. Voorbeelden hiervan zijn het ophalen van afval en een parkeervergunning.

Samengevat: alle online formulieren die beschikbaar zijn voor inwoners en ondernemers in Nederland, moeten ook geschikt worden gemaakt voor EU-burgers en ondernemers. Als een product of dienst pas afgenomen kan worden als iemand fysiek in Nederland (de 'lokale markt') is, dan valt de online dienst niet onder de SDG-verordening.

Criteria interne markt

Gemeenten moeten zelf de afweging maken welke producten onder de definitie van de interne markt vallen. Om gemeenten te helpen bij het bepalen of een product/dienst onder de interne markt valt heeft VNG een voorzet gedaan voor een aantal (niet uitputtende) criteria. De informatie in deze handreiking kunnen gemeenten gebruiken om zelf de afweging te maken of producten en diensten onder de lokale markt (Nederland) of de interne markt (EU) vallen.

Voorgestelde criteria zijn:

- Producten en/of diensten waarvoor een burger eerst ingeschreven moet zijn in een Nederlandse gemeente, vallen buiten de scope (inschrijving BRP vereist).
Met uitzondering van geboorteakte, registratie van een adreswijziging en bewijs van verblijf: deze worden expliciet in de verordening genoemd. Op dit moment wordt de mogelijkheid onderzocht om deze in gezamenlijkheid te realiseren. Updates hierover worden in het SDG [VNG-forum](#) gegeven.
- Producten en/of diensten waarvoor een onderneming eerst een vestiging in Nederland moet hebben, vallen buiten de scope (inschrijving Handelsregister vereist).
- Producten en/of diensten waarvoor een (fysieke) verschijningsplicht geldt, vallen buiten de scope.
- Inzage producten vallen buiten de scope (bijvoorbeeld raadplegen archief).

Deze criteria zijn gebaseerd op de uitgangspunten van de dienstenrichtlijn en de gebruikte selectie voor Annex 1 (informatieproducten). Door deze criteria toe te passen op de 79 producten uit Annex 1, zijn op dit moment de volgende producten relevant voor Annex 2:

- Evenementenvergunning
- Geboorteakte (onderdeel van het onderzoek naar gezamenlijke oplossing)
- Huisvestingsvergunning
- Ontheffing milieuzone
- Ontheffing straatartiest

Biedt uw gemeente naast bovenstaande producten nog andere online diensten aan? Dan kunt u met behulp van de voorgestelde criteria zelf bepalen welk deel van het online aanbod onder de definitie van lokale of interne markt valt en of u deze geschikt moet maken voor grensoverstijgend gebruik.

Welke aanpassingen moet u doen?

Biedt u één of meerdere van de hierboven genoemde producten online aan, dan moet het product/dienst aan de eisen van de SDG-verordening voldoen. Dit betekent dat een EU-burger of ondernemer:

- Op een gebruiksvriendelijke manier door de procedure geleid wordt. Alle procedurevereisten moeten ingevuld kunnen worden. Dit kan bijvoorbeeld door een Engelstalige uitleg of vertaling;
- De benodigde gegevens kan verstrekken, ook als de structuur of inhoud van de Nederlandse situatie verschilt. Een voorbeeld hiervan is het postcodeveld;
- Zich elektronisch kan identificeren en authenticeren. Een document moet ondertekend en verzegeld kunnen worden volgens de eIDAS-verordening (artikel 13.2). Alle EU-erkende middelen moeten geaccepteerd worden. Als voor een procedure op nationaal niveau een kopie van het identificatiedocument is toegestaan, dan geldt dit ook voor EU-burgers en ondernemers (artikel 13.3). eIDAS moet geïmplementeerd zijn zodat EU-burgers en ondernemers met hun eigen genotificeerde inlogmiddel kunnen inloggen.
- Elektronisch bewijs kan aanleveren, overal waar dit ook voor nationale gebruikers mogelijk is (artikel 13.2d) of deze op laten vragen bij bevoegde instanties (Once Only principle, voor nu buiten scope, vanwege het uitblijven van een Europees uitwisselingsmechanisme).
- Automatisch een ontvangstbevestiging ontvangt, tenzij het resultaat van de procedure meteen wordt aangeleverd (artikel 6.2C).

- Elektronisch kan betalen met algemeen beschikbare grensoverstijgende betaaldiensten (artikel 13.2^e). Nationale betaalmiddelen zoals iDEAL voldoen hier niet aan. Gemeenten moeten op zijn minst een internationale betalingsmogelijkheid, zoals een creditcard, aanbieden.

SDG Forum

Op het [VNG forum](#) kunnen gemeenten lezen wat de Europese verordening Single Digital Gateway voor gemeenten betekent. In de SDG-groep deelt het projectteam relevante informatie over Annex 1 en Annex 2. Lees ook het artikel: [Bereid u voor op de tweede stap uit de SDG-verordening](#). Heeft u vragen? Stel deze op het forum of stuur een e-mail naar SDG@VNG.nl

VNG Realisatie

Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435, 2500 GK Den Haag
070 373 8008 | realisatie@vng.nl